

УКРАЇНА

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ

вул. Шевченка, 34, м. Чернігів, 14013, тел. (04622) 3-33-37, факс (0462) 67-57-54, e-mail: uon_post@cg.gov.ua,
сайт: uon.cg.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 02147351

№ _____ На № _____ від _____
Місцеві органи управління освітою
Заклади освіти обласного
підпорядкування
Заклади професійної (професійно-
технічної), вищої та фахової
передвищої освіти

***Про алгоритм дій щодо укриття
в захисних спорудах цивільного захисту дітей***

З метою виконання доручення Прем'єр-міністра України від 10 червня 2022 року № 14529/0/1-22 щодо організації підготовки закладів освіти до 2022/2023 навчального року та створення безпечних умов перебування у закладах освіти учасників освітнього процесу, враховуючи збройну агресію російської федерації, надсилаємо поради (лист Головного управління державної служби з надзвичайних ситуацій у Чернігівській області № 70 2-2211/70 07 від 07 липня 2022 року) щодо організації та порядку дій персоналу та учнів закладів освіти під час укриття в захисних спорудах цивільного захисту, пам'ятки учням щодо дій у надзвичайних ситуаціях, у разі ракетних або артилерійських обстрілів, пам'ятки посадовим особам закладів освіти під час проведення евакуації учнів, пам'ятки для батьків під час надзвичайної ситуації та сигналу «Увага всім», що додаються, для організації розповсюдження наглядної агітації.

Додаток: 7 арк.

Начальник

Микола КОНОПАЦЬКИЙ

Сергій Бриль 95-49-75

04/1-09/1292
2022-07-13
Конопацький Микола Анатолійович
58E2D9E7F900307B04000000E8981800DC4FA200

П О Р А Д И

щодо організації та порядку дій персоналу та учнів закладів освіти під час укриття у захисних спорудах цивільного захисту

В разі отримання учителем, під час проведення навчальних занять сигналів «Увага усім», «Повітряна тривога», він миттєво має сповістити учнів (словесно) про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій та припинити навчальне заняття

Як найшвидше дістатися укриття

Неорганізовані дії щодо пересування учнів з класів по коридорах, на сходах у напрямленні до укриття веде до травмування.

Створення галасу дітьми, що йдуть до укриття може завадити контролю та запобіжним діям для швидкого та безпечного пересування до укриття;

Швидке пересування може призвести до падіння та травм особливо на сходах і вимагає регулювання руху;

Для запобігання вищевказаних проблем треба пояснити учням та вчителям, що їх дії можуть нести різні наслідки. Це треба пояснювати ще на заняттях і вчитель під час надзвичайної ситуації буде зібраним і знаходитиметься з учнями весь час. Вчитель, що викладає в класі у час коли трапляється надзвичайна ситуація – відповідальний за учнів цього класу і має зберігати тишу та порядок під час евакуації до укриття.

Порядок руху до укриття

Порядок руху визначається, як правило, за ступенем близькості до сходів та до укриття: клас ближче до сходів та до укриття, як правило, рухається, першим ніж ті, що далі (в тому ж русі). У деяких випадках керівництво розглядає, чи віддати перевагу молодшим класам, що також будуть рухатися, навіть якщо інші класи ближче до укриття.

Порядок входу до укриття повинен бути визначений, головним чином, коли учні досягають з різних напрямків за для запобігання створення тисняви.

Слід визначити заздалегідь і контролювати пересування учнів в межах території, для займання кожним класом свого місця: як принцип, перша вхідна група повинна бути встановлена та в кінці укриття;

Якщо за одним укриттям встановлено більше одного закладу, треба розробити план організованої евакуації відповідальними особами таких закладів;

Заклад освіти заздалегідь повинен розмістити всі предмети для швидкого та комфортного проведення евакуаційних заходів учасників навчального процесу;

В кожному укритті має знаходитись відповідальна особа яка допоможе учням та працівникам закладу швидко та безпечно розміститись в укритті;

Заздалегідь встановлюються відповідальні особи, які після евакуації перевіряють заклад на наявність присутніх учнів за межами укриття.

П О Р А Д И

щодо організації та порядку дій персоналу та учнів закладів освіти під час укриття у захисних спорудах цивільного захисту

Вчителів та учнів мають заздалегідь бути ознайомлені з правилами поведінки під час евакуації та заповнення захисної споруди цивільного захисту.

Класи, в яких викладають вчителі, мають бути організовані для негайного пересування двома колонами в приміщенні класу та швидкого залишення кабінету. За можливості учні самоорганізуються для залишення кабінету та руху до укриття. При обмеженому просторі для пересування, учні залишають приміщення групами;

Відповідальні особи за евакуацією під наглядом вчителів мають швидко організувати у заздалегідь визначених місцях укриття та допомогти в організації та регулюванні швидкого руху до укриття. До вчителів, що супроводжують молодші класи приставити помічників.

Відповідальні особи мають першими увійти до укриття за для безперешкодної організації евакуації учнів та працівників навчального закладу;

Медичний працівник повинен знаходитись у відведеному для нього місці, для швидкого надання медичної допомоги;

В приміщенні укриття повинні бути засоби пожежогасіння;

Відповідальні особи, що контролюють евакуації учнів та працівників установи, повинні знаходитись біля виходу з укриття для швидкого реагування у разі, якщо виявиться, що хтось відсутній.

Рух у протилежному напрямку від маршруту евакуації - ЗАБОРОНЕНО

Учні або цілі класи, які знаходяться на подвір'ї закладу під час сигналу тривоги повинні рухатись під наглядом вчителя або самостійно до укриття;

У середині укриття відповідальні особи повинні забезпечити, щоб учні швидко та обережно зайняли свої місця. Після того, як всі учні займуть свої місця, відповідальний за клас вчитель повинен провести перевірку наявності всіх учнів.

Після перевірки наявності усіх учнів, відповідальні особи повинні перевірити приміщення навчального закладу на наявність відсутніх учнів та працівників закладу освіти;

Під час перебування в укритті, вчителями та відповідальними особами повинні проводитись заходи або будь яка діяльність для заспокоєння дітей та всіх хто знаходиться в укритті. Директор повинен заздалегідь провести заходи для навчання персоналу.

ПАМ'ЯТКА

учням щодо дій у надзвичайних ситуаціях

Сигнал оповіщення «УВАГА ВСІМ!»

Для попередження населення про можливу надзвичайну ситуацію в умовах мирного часу та особливого періоду включаються сирени, виробничі та інші сигнальні засоби, що сповіщають подачу попереджувального сигналу **«УВАГА, ВСІМ!»**, по якому населення повинно включити радіо, радіотрансляційні та телевізійні приймачі для прослуховування екстреного повідомлення.

Встановлені сигнали мають такі призначення:

1. Попередити населення про безпосередню небезпеку нападу повітряного противника (сигнал **«УВАГА ВСІМ!»**).
2. Дозволити населенню продовжувати діяльність, яка була перервана сигналом **«УВАГА ВСІМ!»** (сигнал **«ВІДБІЙ ПОВІТРЯНОЇ ТРИВОГИ»**).
3. Попередити населення про термінову необхідність вжити заходів від дії небезпечних хімічних речовин (сигнал **«ХІМІЧНА НЕБЕЗПЕКА»**).
4. Попередити населення про необхідність вжити заходів захисту від радіоактивних речовин (сигнал **«РАДІАЦІЙНА НЕБЕЗПЕКА»**).

Дії учнів за сигналом оповіщення

Якщо сигнал **«УВАГА ВСІМ!»** застав вдома:

- ввімкнути телевізор або радіоприймач і уважно прослухати інформацію;
- закрити вікна, вимкнути усі електричні прилади та нагрівальні прилади, перекрити газ, вимкнути світло;
- потрібно допомогти батькам узяти необхідні речі;
- взяти індивідуальні засоби захисту, завчасно підготовлений запас продуктів і води, особисті документи, кишеньковий ліхтар та найкоротшим шляхом прямувати до найближчої захисної споруди.

Якщо сигнал **«УВАГА ВСІМ!»** застав у школі:

- припиняються заняття;
- учні під керівництвом вчителів організовано йдуть у захисну споруду (укриття) або у вказане місце.

Якщо сигнал **«УВАГА ВСІМ!»** застав на вулиці:

- вислухати вказівки адміністрації громадського місця та діяти у відповідності з ними (йти в зазначені сховища або укриття);
- якщо учень не встиг сховатися в захисній споруді, слід негайно скористатися умовами місцевості: ямами, канавами, що є поблизу. У будь-якому такому укритті треба обов'язково лягти на землю вниз обличчям.

Коли необхідно відмінити сигнал **«УВАГА ВСІМ!»**, подається сигнал **«ВІДБІЙ ПОВІТРЯНОЇ ТРИВОГИ»**. За цим сигналом люди виходять зі сховища (укриття).

ПАМ'ЯТКА

**для батьків під час надзвичайної ситуації та сигналу
УВАГА ВСІМ!**

Шановні батьки, міністерство освіти та місцева влада діють для забезпечення безпечного навчального процесу в закладах освіти. Приймаються спеціальні заходи безпеки. Ми просимо донести вимоги техніки поведінки під час надзвичайних ситуацій до ваших дітей, щоб вони могли швидко зорієнтуватися. Для цього просимо дотримуватись наступних правил

Не дозволяйте маленьким дітям ходити до школи та додому без супроводу;

Не дозволяйте гратись дітям на вулиці без нагляду дорослих;

Дотримуйтесь вдома тихої та спокійної атмосфери;

У дитини повинні бути контакти дані ваші та школи (номер телефону та адреса);

У випадку, якщо під час вибуху ваша дитина знаходиться у навчальному закладі, вона повинна дотримуватись інструкцій відповідальної особи. Ні в якому разі дитині не можна бігти додому, тому що працівники навчального закладу несуть повну відповідальність за життя та здоров'я дитини під час навчального процесу. Ви не можете допомогти у такому випадку і відповідно будете заважати відповідальним особам виконувати їх обов'язки;

Не дзвоніть до школи, тому що лінія має бути вільною для потреб забезпечення безпеки навчального закладу;

Якщо ви знаходитесь на вулиці під час сигналу тривоги, раптового обстрілу чи вибуху, зверніть увагу на дітей навколо вас та відведіть їх до укриття. Інші батьки піклуватимуться про ваших дітей так само як ви. Слухайте повідомлення від відповідальних осіб, міністерства освіти, військових та місцевої влад, котрі повідомлятимуть про подальші дії на місцевому та державному рівнях.

ПАМ'ЯТКА

ПОСАДОВИМ ОСОБАМ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ЕВАКУАЦІЇ УЧНІВ

*Евакуація є основним способом захисту населення при загрозі
або виникненні надзвичайної ситуації*

ЕВАКУАЦІЯ – це комплекс заходів щодо організаційного виведення (вивезення) населення з зон можливого впливу наслідків надзвичайних ситуацій у разі виникнення безпосередньої загрози життю та заподіяння шкоди здоров'ю людей і створення мінімально необхідних умов для життєдіяльності евакуйованих в районах тимчасового розміщення.

Під час ракетного обстрілу треба як найшвидше дістатися укриття

Неорганізовані дії щодо пересування учнів з класів по коридорах, на сходах у напрямленні до укриття веде до травмування.

Створення галасу дітьми, що йдуть до укриття може завадити контролю та запобіжним діям для швидкого та безпечного пересування до укриття.

Швидке пересування може призвести до падіння та травм особливо на сходах і вимагає регулювання руху.

Для запобігання вищевказаних проблем треба пояснити учням та вчителям, що їх дії можуть нести різні наслідки. Це треба пояснювати ще на заняттях і вчитель під час надзвичайної ситуації буде зібраним і знаходитиметься з учнями весь час. Вчитель, що викладає в класі у час коли трапляється надзвичайна ситуація – відповідальний за учнів цього класу і має зберігати тишу та порядок під час евакуації до укриття.

Відповідальна особа має скоординувати хід евакуації учнів від класу до укриття.

Порядок руху визначається, як правило, за ступенем близькості до сходів та до укриття: клас ближче до сходів та до укриття, як правило, рухається, першим ніж ті, що далі (в тому ж русі). У деяких випадках керівництво розглядає, чи віддати перевагу молодшим класам, що також будуть рухатися, навіть якщо інші класи ближче до укриття.

Порядок входу до укриття повинен бути визначений, головним чином, коли учні досягають з різних напрямків за для запобігання створення тисняви.

Слід визначити заздалегідь і контролювати пересування учнів в межах території, для займання кожним класом свого місця: як принцип, перша вхідна група повинна бути встановлена та в кінці укриття;

Якщо за одним укриттям встановлено більше одного закладу, треба розробити план організованої евакуації відповідальними особами таких закладів;

Заклад освіти заздалегідь повинен розмістити всі предмети для швидкого та комфортного проведення евакуаційних заходів учасників навчального процесу;

В кожному укритті має знаходитись відповідальна особа яка допоможе учням та працівникам закладу швидко та безпечно розміститись в укритті;

Заздалегідь встановлюються відповідальні особи, які після евакуації перевіряють заклад на наявність присутніх учнів за межами укриття;

Вчителів та учнів мають заздалегідь бути ознайомлені з правилами поведінки під час евакуації.

ПАМ'ЯТКА

ЯК ПОВОДИТЕСЯ ПІД ЧАС РАКЕТНО АРТИЛЕРІЙСЬКИХ ОБСТРІЛІВ

АРТИЛЕРІЙСЬКИЙ ОБСТРІЛ – один із найбільш небезпечних видів вогневого враження під час воєнних конфліктів, в результаті якого можлива велика кількість випадкових жертв серед населення. Про початок обстрілу ви можете дізнатися почувши віддалені звуки пострілів, гуркіт та спалахи впуску ракет

Якщо ви почули свист снаряду (шурхіт), а через 2-3 секунди – вибух, одразу падайте на землю. **НЕ ПАНІКУЙТЕ!** Швидко і уважно озерніться докола та знайдіть місце, де можна сховатися надійніше.

Місця можливого схову

- спеціально обладнані бомбосховища;
- підземні переходи;
- метро;
- будь-яка канава, траншея чи яма;
- широка труба водостоку (максимум на 3-4 метри);
- вздовж широкого бордюру чи паркану;
- дуже великий підвал під капітальними будинками старої забудови;
- оглядова яма відкритого гаража чи СТО;
- каналізаційні люки поруч із вашим будинком, однак, це має бути саме каналізація чи водопостачання, (але це крайній випадок) – в жодному разі **НЕ ГАЗОВА МАГІСТРАЛЬ**;
- якщо в полі зору немає укриття, куди можна перебігти швидким кидком – просто ляжте на землю і лежіть, закривши голову руками.

Якщо перебуваєте в школі

- Пам'ятайте, що в школі за ваші життя та безпеку відповідають вчителі та адміністрація. Виконуйте їхні вказівки.
- Не намагайтеся самотійно та без дозволу вчителя залишити приміщення школи, щоб дістатися дому. Це може бути небезпечно.
- Якщо маєте можливість, зателефонуйте своїм рідним, щоб узгодити подальші дії.
- Якщо в районі вашої школи почався артилерійський обстріл, перечекайте його в безпечному місці під наглядом учителів.
- Домовтеся з рідними, щоб вони забрали вас додому, щойно з'явиться така можливість.

Якщо перебуваєте вдома

- Якщо на час бойових дій або обстрілів ви самі вдома, одразу зайдіть у безпечне місце та перечекайте небезпеку.
- Якщо ви живете в приватному будинку, то спустіться в підвал.
- Якщо у квартирі — заховайтесь в комірчину або ванну кімнату. Ці приміщення більш захищені та безпечні.
- Не забудьте прихопити із собою теплі речі та пляшку води. Невідомо, скільки часу доведеться чекати.
- Якщо з вами вдома молодші брати або сестри, заспокойте їх і подбайте про них. Їм також захопіть теплий одяг і пляшку води.
- Якщо маєте можливість, зателефонуйте близьким. Повідомте, що ви вдома.
- Не намагайтеся спостерігати з вікна чи балкона за перебігом подій. У жодному разі не фільмуйте обстріли на мобільний телефон, щоб потім похизуватися в соцмережах. Вас можуть сплутати з артилерійським спостерігачем або коригувальником, і наслідки можуть бути трагічними.
- Тримайтеся якомога далі від вікон. Поранення від уламків скла можуть бути не менш небезпечними, ніж від осколків.

Якщо перебуваєте надворі

- ## Тривожний наплічник

- **улюблену іграшку, якщо вона невелика.**

ГОЛОВНЕ — не панікуйте та не створюйте додаткових проблем для своїх батьків. Будьте пильними, зосередженими та завжди перебувайте в полі зору старших. Дбайте про своїх молодших братів і сестер. І пам'ятайте: ви маєте бути сильними.